*І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...*
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. в Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVI. Ч. 7. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 13-го СІЧНЯ 1959 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 13, 1959 No. 7. VOL. LXVI.

ПРЕЗИДЕНТ У ЗВЕРНЕННІ ПРО СТАН УНІЇ ПОДАВ ПЛЯН РОСТУ І БЕЗПЕКИ РЕСПУБЛІКИ

ПРОЄКТУЄ ОЩАДНІСТЬ В БЮДЖЕТІ ТА ПЛЯНУЄ ЗБІЛЬШЕННЯ ЖИТТЄВОЇ СТОПИ; РЕКОМЕНДУЄ ОБЕРЕЖНІСТЬ У ВІДНОШЕННІ ДО СССР І ПРОДОВЖУВАННЯ ПОЛІТИКИ ЗБІРНОЇ БЕЗПЕКИ З СОЮЗНИКАМИ ЗДА

Вашинґтон. — Президент Айзенгавер у своєму сьомому зверненні про Стан Унії 9-го січня закликав Конґрес і американський нарід до співпраці з ним для здійснення пляну на довшу мету: безпеки, платоспроможности та росту країни. Вражений недавньою критикою своїх політичних противників, які закидали йому опортуністичну ощадність, Президент з натиском підкреслював не тільки конечність збалянсовання бюджету і збалянсованих збройних сил, але вимагав також п'ятирічного (або навіть десятирічного) пляну, щоб без труднощів можна було зустрінути раптовий зріст населення ЗДА. Президент заповів найменування окремої комісії, складеної з виховників, представників світу праці, фінансовости і професіоналістів, яка має допомогти здійснити цю довготермінову ціль, випрактикувавши суворий текст її доцільности. Близькі співробітники Президента твердять, що це є його власна провідна думка, щоб в останніх двох роках свого урядування в Білому Домі зробити щось в тому напрямі, щоб в найближчому часі 200 мільйонова американська нація мала запевнене шкільне навчання на всіх ступнях та щоб скріпити країну і її союз із вільним світом. Ці самі кола твердять, що Президент в цій цілі звернеться до народу через телевізійні й радіові програми, а на весну цього року має поїхати до Европи на збори НАТО з приводу 10-річчя існування цієї організації, а при кінці ц. р. мав би Айзенгавер відвідати Індію. Цьогорічне звернення Президента було повне оптимізму й різних прагнень щодо найближчої майбутности, але в ньому була й пересторога щодо небезпеки від комунізму, який грозить аґресією закордоном і інфільтрацією всередині ЗДА. Президент в ділянці внутрішньої політики пропонує: 1. Предложити Конґресові збалянсований бюджет на 1960 рік, який має бути найкращим роком щодо економіки в історії ЗДА. Сильна економіка, яка постійно збільшується, — це „матеріяльна основа нашої безпеки". Найбільшим її ворогом є інфляція, яку спричиняють зріст цін і платень та дефіцит у федеральному бюджеті. 2. Окрема комісія має плянувати шлях росту економіки країни, щоб могли збільшуватися життьова стопа, стан здоров'я і виховання в державі. 3. Уряд запропонує законопроєкти на те, щоб забезпечитися проти зловживання добродійними фондами робітничих організацій, щоб забезпечиди права і волю членів спілок свобідно вибирати проводи своїх організацій і щоб відношення між світом праці і підприємцями реґулювалося без шкоди для загалу громадянства, без насильства і пограз. 4. Президент заповів внесення законопроєкту про охорону громадянських прав, щоб у публічному шкільництві, приниманні на працю та у виконуванні своїх виборчих прав не було жадного расового обмеження. 5. В ділянці оборони уряд змагатиме до того, щоб втримувати збройні сили країни на такому рівні, якого вимагає розсудок. Президент сказав, що таким способом „можна уникнути надмірних і непотрібних видатків, які роблені в ім'я безпеки, могли б підмінувати нашу економіку, і тим самим підмінувати нашу безпеку". В ділянці закордонної політики Президент пропонує збільшити колективну безпеку в рямках взаємної оборонної програми, яка є єдиною запорукою миру і безпеки. „Ми не можемо мати довір'я до жадного договору, в якому партнером є комуністи, хіба що той договір передбачав би автоматичне діяння проти аґресора". Президент сказав, що американці вже не можуть вернутися до ізоляції, бо „Америка вже не є фортецею". Айзенгавер казав, що „безпека Америки може бути запевнена тільки в світовій громаді сильних, стійких і незалежних держав, в яких можуть цвісти ідеї волі, справедливости та людської свободи". В справі Берліну Президент заявив, що, діючи разом із іншими вільними державами, „ми маємо священний обов'язок обороняти людей вільного Берліну проти всякого змагання знищити їхню волю". Президент закінчив своє звернення такими запевненнями: „Ми шукаємо перемоги, але не над жадною державою ані народом, — тільки над давніми ворогами всіх нас: перемоги над іґнорацією, убозтвом, недугами і приниженням людини, де б воно не було. Ми маршуємо до найшляхетнішої цілі — людської волі. Якщо ми діятимемо як гідні американських ідеалів; якщо ми не будемо забувати, що наша держава була збудована на передумовах, що всі люди є Божими створіннями, — то вільний світ зрозуміє, що тільки вільні люди здійснюють правдиву обіцянку людського поступу і гідности". Конґрес прийняв звернення Президента по партійній лінії. Республіканці хвалили, деякі з застереженнями, головним чином економічну програму Президента, а демократи не є вдоволені з урядової програми. Провідник демократичної більшости в Сенаті сен. Линдон Б. Джансон в самій середині промови Айзенгавера позіхнув, а спікер Палати Репрезентантів Сем Рейбирн заявив, що треба чекати на окремі звернення Президента, де будуть подробиці, і тоді можна буде їх оцінити.

Президент Айзенгавер перед виголошенням свого звернення про Стан Унії на об'єднаній сесії Конґресу ЗДА

Американський амбасадор в Гавані зрезиґнував

Вашинґтон. — 10-го січня представник Білого Дому повідомив, що американський амбасадор до кубинського уряду Ірл Е. Т. Смит зрезиґнував, написавши президентові Айзенгаверові, що внаслідок політичних змін на Кубі „буде корисним для ЗДА змінити амбасадора". Президент прийняв цю резиґнацію з жалем і дякував Смитові за його службу, яка викликала спротив із обох кубинських партій. У Гавані Фідель Кастро заявив на пресовій конференції в суботу 10 січня, що американські військові місії на Кубі є непотрібні. Одна з повстанських груп т. зв. Революційний Директоріят віддала зброю тимчасовому кубинському урядові. Повстанці закидали амбасадорові Смитові прихильність до Батисти, а уряд Батисти твердив, що амбасадор Смит невідповідно поводився під час маніфестації проти Батисти. Представник Підкомісії Закордонних Справ в Палаті Репрезентантів, конґресмен Вейн Л. Гейс заявив, що його підкомісія має багато нарікань на американську амбасаду в Гавані.

Американська фльота дістала новий 60,000-тонновий літаконосець

Бруклин, Н.Й. — 10-го січня в порті в Брукліні віддали американській військовій фльоті вже четвертий 60.000 тонновий літаконосець кляси Форрестол — „Індепенденс". Його залога складається з 4,142 моряків і летунів, які обслуговують 100 літаків. Цей літаконосець є довгий на 1,046 стіп, це значить на стільки, на скільки є високий 80-поверховий будинок. Висота цього корабля рівняється 25-поверховому будинкові. На кораблі було 5,000 гостей під час того, як промовляв шеф морських операцій адмірал Арлі А. Бирк, і ще було доволі місця. Адмірал Бирк сказав, що цей літаконосець має найбільшу силу на простор одної тисячі стіп сталі, якої досі ніхто не бачив в історії. Він заявив, що ЗДА мусітимуть мати силу, щоб відбити ворожу атаку, де тільки буде треба, бо „ми не можемо докладно передбачити, де комуністи викличуть в майбутності непорозуміння, і які це непорозуміння будуть". Адмірал Бирк казав, що „цей великий літаконосець „Індепенденс" є символом надії для всього вільного світу", бо це є знаком, що ЗДА будуть твердо обороняти своїх засад.

„Думка" своїм концертом-балем започаткувала український карнаваловий сезон в Ню Йорку

Ню Йорк. — В минулу суботу 10 січня ц. р. відбувся у великій алевій залі Мангеттен Сентер-у в Ню Йорку традиційний післяріздвяний концерт хору „Думка", получений цим разом із ревією та балем. „Думка" під своїм диригентом Леонтієм Крушельницьким виступила вперше, як мішаний, а не чоловічий хор, відспівавши низку колядок. Солістом був („Не плач Рахиле") А. Добрянський (бас-баритон). Голова „Думки" А. Пашківський, привітавши приявних у вступному слові, пояснив, що ця зміна зроблена спеціяльно з уваги на цю імпрезу і потребу внести в неї погідніший товариський настрій. На пів години перед північчю відбулась співочо-танечна ревія, мовний текст якої підготовив Іван Керницький (Ікер), а хореографічну частину — Рома Прийма. Центральну ролю ревії виконав Юрій Шуган, а поруч із ним виступив гурт молодих красунь і юнаків. Опівночі святковано зустріч Нового Року. Керівником забави були Василь Тершаківець і Ю. Шуган. Грала оркестра В. Босого, а Л. Гуменний зайнявся музичною сторінкою танків і куплетів. Буфет приготовили пані з 64-го Відділу СУА. Одна з найбільших нюйоркських балевих заль була виповнена гістьми у вечірніх одягах, які явились в імпонуючій скількості близько 1,000 осіб. Забава тривала до ранку, принісши поважний моральний і матеріяльний успіх заслуженій громадсько-мистецькій організації, якою є хор „Думка".

В ШИКАҐО І САН ФРАНСІСКО ПРОДОВЖУВАЛИСЬ ДЕМОНСТРАЦІЇ ПРОТИ МІКОЯНА

ДЕМОНСТРАЦІЇ ПРОТИ МІКОЯНА У САН ФРАНСІСКО
Після приїзду першого заступника прем'єра СССР Анастаса Мікояна до Сан Франсіско відбулися там бурхливі антисовєтські демонстрації. Деякі з демонстрантів були в масках.

Сан Франсіско. — У минулу п'ятницю в Шикаґо і в неділю в Сан Франсіско повторились демонстрації американських громадян східньо-европейського походження, головно українців та мадярських втікачів, проти Анастаса Мікояна. Відлет Мікояна з Шикаґо спізнився на 49 хвилин внаслідку анонімової перестороги, що його літак буде розірваний бомбою. Докладні розшуки на машині, як теж ревізія всіх клунків пасажирів не виявили сліду якоїсь бомби. Совєтський амбасадор з ЗДА Меншіков заявив „ми раз-у-раз дістаємо погрози". Губернатор Каліфорнії Едмунд Дж. Бравн перепросив Мікояна за бурхливі демонстрації, що відбулись під час його приїзду на летовищі в Сан Франсіско. Бравн був першим губернатором, який офіційно приймав Мікояна та запропонував, щоб „під великими каліфорнійськими деревами" відбулася „друга мирова конференція". З черги Мікоян запросив Бравна приїхати з відвідинами до Совєтів. Мікоян запросив також віце-президента Ричарда Ніксона в минулотижневій розмові з ним відвідати Совєти, однак зазначив при тому, що офіційного запрошення не може передати тому, що перебуває в ЗДА в неофіційному характері. Ніксон буцімто відповів, що цю справу треба буде з'ясувати звичайним дипломатичним шляхом і таким чином виминув конкретну відповідь, чи він приймає запросини, чи ні. З свого боку Ніксон мав найбільш говорити про поведення комуністичного Китаю, який все ще в'язнить американських летунів і громадян. Відповідь Мікояна не була задовільна, бо він просто вмив руки, що Совєти до цих справ не втручуються. Мікоян у своїй подорожі по ЗДА був на прийнятті в адвокатській організації в Шикаґо, де ролю господаря відґравав колишній кандидат Демократичної партії на президента, Адлей Стівенсон. Мікоян запевняв, що в СССР скінчилося панування поліції і що від смерти Берії ніодного підсовєтського громадянина не присуджено на смерть за політичні провини. У Лос Анджелес Мікоян був гостем потентата фільмової індустрії Еріка Джонстона.

УКРАЇНЦІ ІНІЦІЮВАЛИ ДЕМОНСТРАЦІЮ ПРОТИ МІКОЯНА В ДІТРОЙТІ

Дітройт, Миш. — (В. П. — телефоном) — Місцевий Метрополітальний Відділ Українського Конґресового Комітету був ініціятором великої демонстрації проти совєтського заступника прем'єра Анастаса Мікояна, що відбулася тут в четвер, 8-го січня, та в якій, крім українців, взяли солідарну участь громадяни мадярського, польського, естонського і албанського походжень, разом понад тисячу осіб. Організація демонстрації почалася на першу вістку про приїзд Мікояна до цього міста. З ініціятиви Метрополітального Відділу УККомітету було скликане 7-го січня ввечорі протестаційне віче, яке відбулося в місцевому Українському Народному Домі з участю кругло 500 осіб, згаданих уже східньо-европейських національних походжень. Вічем проводив відомий місцевий український громадський діяч адв. Степан Луцький. В результаті віча одноцушно схвалено проти гостини Мікояна в Дітройті відповідну протестаційну резолюцію, текст якої ще тієї ночі вислано Державному департаментові, губернаторові стейту, посадникові міста та рядові інших урядів та установ, зв'язаних з відвідинами Мікояна в Дітройті. Другого дня вранці, коли був заповіджений приїзд Мікояна, численні представники згаданих національних груп з численними транспарентами зібрались на місцевому летовищі, щоб відповідно прийняти небажаного гостя. Тим часом Мікоян вийшов, згдядно його виведено бічним виходом.

Демонстрація повторилась того ж дня ввечорі перед Дітройт-Клюбом, де Мікояна мали гостити і де він промовляв. Біля Клюбу знову зібралось понад 1,000 осіб різних національних походжень, що несли понад 100 транспарентів з відповідною характеристикою Мікояна і репрезентованого ним совєтського режиму та їх злочинів у відношенні до поневоленої Москвою України й інших країн. Мікоян прибув до Клюбу під ескортою сильного відділу поліції, що провела його через кордон демонстрантів, які ще довго опісля ходили із своїми транспарентами біля Клюбу, в якому гостили Мікояна. Ця демонстрація відбилася відгомоном у місцевій пресі та в радіо і телевізії, а комішенер поліції ствердив, що це була одна з наймасовіших демонстрацій. Вона також могла бути причиною, що Мікоян скоротив свій побут в Дітройті, зрезиґнувавши з ряду заповіджених наперед відвідин. Після демонстрації відбулись чергові наради представників поодиноких національних груп, під час яких висловлено бажання, щоб протестаційний Комітет, очолюваний місцевим Відділом УККомітету, перетворити у постійну спільну репрезентацію тих національних груп, що влаштували демонстрацію. Ці редставники заповіли, що їхньою черговою спільною маніфестацією буде участь усіх цих груп у відзначуванні 40-річчя проголошення Акту Злуки всіх українських земель в одну самостійну і соборну Українську Державу. Святкування цих роковин відбудеться в неділю, 25-го січня, у великій Авдиторії Генрі Форда.

У катастрофі німецького літака біля Ріо де Жанейро згинуло 36 осіб

Ріо де Жанейро. — Під час дощової бурі, яка шаліла в околицях Ріо де Жанейро в неділю, дня 11 січня ц. р., розбився і згорів пасажирський літак німецької летунської лінії „Люфтганза". Внаслідок катастрофи згинуло 36 осіб, в тому 29 пасажирів і 7 осіб залоги. Троє осіб із залоги врятувалося, але вони важко поранені і їх відвезено до шпиталю. Літак, типу американської „Констелейшен", впав у море на одну милю від побережжя, зближаючися до міжнародного Летовища в Ріо де Жанейро. Літак вилетів у суботу ранком з Гамбурґа і зупинявся подорозі у Франкфурті, Парижі і Дакарі. Це перша катастрофа в летах лінії „Люфтганза", з часу, як вона відновила свою діяльність — 1 квітня 1955 року.

ІЗ СПОРТОВОЇ ХРОНІКИ

У змаганнях, що відбулися міс УСК-Ню Йорк і СК-Бриджпорт, УСК здобув перемогу у відношенні 5:2. Резерва УСК-Ню Йорк програла проти резерви Бриджпорту у відношенні 6:0. У табелі УСК є на третьому місці з 10 грами і 18 точками. У Филаделфії у змаганнях за чашу Ліґи, Тризуб переміг СК-Морґейт у відношенні 1:1.

ПЕРЕДБАЧАЮТЬ, ЩО ЗАХІД ВІДКИНЕ НОВІ ПРОПОЗИЦІЇ СССР ЩОДО НІМЕЧЧИНИ

НОВА СОВЄТСЬКА НОТА ПРОПОНУЄ КОНФЕРЕНЦІЮ 28-х ДЕРЖАВ НА БАЗІ ПРОЄКТУ МОЛОТОВА З 1954 РОКУ

Вашинґтон. — У трьох точках становище З'єдинених Держав у справі Німеччини є непорушне і безкомпромісове — стверджує американська преса, відкликаючись на інформації з дипломатичних джерел: — 1. Західні війська можуть бути відкликані з Берліну тільки у випадку об'єднання Німеччини на базі вільних виборів, — 2. мировий договір може бути заключений тільки з об'єднаною Німеччиною, яка матиме свободу сама вирішити свою майбутню закордонну політику, і 3. не може бути мови про „відворот Америки з Европи". Пишеться про це у зв'язку з перебуванням Мікояна в Америці та його політичними розмовами і останньою совєтською нотою.

Хоча три західні великодержави не відповіли ще офіційно на останню совєтську пропозицію щодо Німеччини, проте не підлягає сумніву, що їх відповідь буде негативна — стверджують американські коментатори. В минулу суботу 10 січня Совєти передали трьом західнім великодержавам 12-сторінкову ноту, яка формально є відповіддю на західню ноту з 31 січня ц. р., в якій Захід відкинув ультимат Хрущова з 27 листопада мин. року про перетворення протягом шістьох місяців західнього Берліну у „вільне місто". До цієї ноти додано 25-сторінковий проєкт мирового договору з Німеччиною. Виявляється, що вже Атанас Мікоян у своїй першій зустрічі з державним секретарем Доллесом передав йому письмове меморандум, в якому були ті самі засадничі пропозиції, що їх тепер вмістила згадана остання совєтська нота. Цими пропозиціями є — скликання конференції 28-ох держав, усіх тих, які формально були у стані війни з Німеччиною, для підписання з нею мирового договору. У цьому договорі має бути заборонена Німеччині належати до будь-якого політичного союзу, що його не добрюють всі сиґнатарі договору, що у практиці значить заборона Німеччині належати до НАТО чи іншого оборонного пакту з західніми державами. Німеччині забороняється мати атомову і ракетну зброю та підводні човни. Обидві частини поділеної Німеччини вступили б у стан „конфедерації" й обидві вони, Західня Німеччина і Східня Німеччина, як також нова „конфедерація" підписали б мировий договір. Всі закордонні війська були б відкликані з Німеччини, почавши від пів року після підписання договору. В отій конференції взяв би участь також комуністичний Китай. — Вже цей побіжний зміст найважливіших совєтських пропозицій вказує виразно, що Захід ніяк не погодиться взяти їх за базу переговорів. Західні чинники пригадують, що ця остання совєтська нота майже тотожня з проєктом, що його висунув Молотов на Берлінській конференції міністрів закордонних справ у 1954 році. Тоді та конференція скінчилася невдачею. Єдине „добро" з меморандуму Мікояна те, що він не повторює в ньому піврічної вимоги щодо перетворення західнього Берліну у „вільне місто" та промовчує погрозу, що на випадок відмови збоку Заходу — Москва сама передасть свої функції в Берліні німецьким комуністам, які тоді застосували б негайно бльокаду західнього Берліну. Однак — за коментарями західньої преси — збільшились шанси нової східньо-західньої конференції про Німеччину тому, що Совєти зазначують, що вони готові вислухати також інших західніх пропозицій. Таким чином совєтська нота і Мікоянів меморандум насправді „запрошують" Захід висунути контр-пропозиції. Ці спрази будуть з'ясовані під час дальших нарад Мікояна з державним секретарем Доллесом. В п'ятницю і суботу цього тижня він бачитиме також президента Айзенгавера.

Англія і Єгипет на шляху до порозуміння

Каїро. — Внаслідку посередництва президента Світового Банку Юджина Блека Англія погодилась відновити безпосередні переговори з З'єдиненою Арабською Республікою про остаточну ліквідацію взаємних фінансових претенсій, що їх названа Республіка має до Англії з титулу шкід, заподіяних під час інвазії Англії і Франції проти Єгипту осінню 1956 року, та Англії до Єгипту з титулу конфіскації англійських маєтків в Єгипті. До Каїро вже прилетіла 6-членна англійська делеґація під головуванням сера Денніса Рікета, яка вміщає представників міністерства закордонних справ і фінансів та Англійського Банку. З єгипетського боку головним партнером у переговорах з Юджином Блеком і тепер з англійцями є єгипетський міністер фінансів Абдель Монейом ель-Кассуні. Якщо між Англією і З'єдиненою Арабською Республікою прийшло б до згоди в фінансових справах, що не є річчю легкою, то після того небавком відновились би між цими державами дипломатичні й торговельні взаємини.

В АМЕРИЦІ

● **На фармі** зоологічного парку в Квінсі, в Ню Йорку, вибухла пожежа, в якій згоріли 40 мавп, три осли, 5 великих черепах, лята, гадюка та багато птахів. Втрати обраховують на 18,000 долярів. Якщо був би сильніший вітер, то пожежа спричинила б далеко більше шкоди.

● **7-річний Еверет Спарк** із Картейджу, Міссурі, застукав до дверей пані Ніоми Ґорман і заявив, що шукає свого молодшого братіка, якого загубив. Поліція завела Еверета до батька, який мешкає у віддалі 4-ох бльоків, і повідомила про зникнення молодшого сина. Але батько малого Еверета не збирався нікого шукати, бо він... не має другого сина.

● **П'ять бандитів** ввійшли до дому Дороти Дуїс, де якраз відбувалося велике прийняття, наказали всім присутнім лягти на підлогу і пограбували у 34 гостей 3,500 дол. Захопивши по дорозі ще дещо з біжутерії, бандити втекли.

● **ЗДА мають збудувати в Москві** п'ять будинків для своєї виставки, які по закінченні виставки будуть продані з втратою 375,000 дол. Крім того уряд ЗДА має заплатити за винаймлення площі 142,250 дол. Американська виставка в Москві коштуватиме 3.6 мільйона дол.

● **Банковій урядничці Ф. А. Ґріффін в Мобілі, Алабама,** забракло терпцю після того, як бандит Алберт Ламберт впровж двох тижнів двічі її пограбував під час праці в банку. Коли той самий бандит прийшов третій раз, вона кинулася на нього і загнала аж до одягової крамниці. Поліція знайшла перелякaного насмерть Ламберта між жіночими сукнями разом із пограбованими 200 долярами.

● **У Мендозі, Арґентина,** поліція заарештувала сексуально збоченого „спортовця", який кидав на хідник монету, а сам ховався в домі. Коли якась жінка схилялася, щоб забрати ту монету, він вибігав, бив її ногою і втікав. Тепер Гумберто Віктор Гідальґо сидить у тюрмі.

У СВІТІ

● **Східньо - німецький прем'єр Гротеволь** добився своїми відвідинами в єгипетського президента Нассера того, що Об'єднана Арабська Республіка погодилась обмінятися з східньо-німецьким сателітом консулятами. Це найбільша поступка, що її зробив Нассер німецьким комуністам, бо Західня Німеччина, з якою Нассер хоче жити в приязні, загрозила зірванням взаємин у випадку, коли Арабська Республіка визнає Східню Німеччину й нав'яже з нею дипломатичні взаємини.

● **84-річний Винстон Черчил** запросив до одного з лондонських готелів понад сто консервативних діячів з своєї виборчої округи і заповів їм, що візьме активну участь в недалеких виборах до парляменту. А втім, як твердять газети, Черчил дуже подався: зовсім не чує на одно вухо і робить враження дійсного старця. Він прославляв французького президента де Голя і німецького канцлера Аденауера, які, мовляв, перетворили Францію і Німеччину з ворогів у приятелів.

● **У Дрездені,** в підсовєтській зоні Німеччини, відкрито першу військову академію для східньо - німецької армії. Перший секретар партії Вальтер Ульбрихт виразно заявив на відкритті цієї академії, що головною її метою є виховати льояльних комуністичних старшин, а на дальшому пляні — дати їм високу військову освіту. Новововідкрита академія обсаджена совєтськими політруками і інструкторами.

● **Савді - арабський король Савд** нібито заявив генеральному секретареві Об'єднаних Націй Гаммершилдові, що мільйон арабських утікачів із Палестини або повернеться до своїх колишніх осель в Ізраїлі за згодою жидів, або всі арабські країни проголосять „священу війну". Ізраїль, який нараховує тепер кругло 2 мільйони мешканців, твердить, що поворот мільйона арабів, які втекли 11 років тому, рівнозначний для нього із політичною і господарською катастрофою. Тим часом арабські країни не хочуть признати арабам-утікачам права на постійне поселення.

СВОБОДА — **SVOBODA**
Український щоденник — UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. the Act of March 8. 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	6.25	Six months	6.25
На три місяці	3.25	Three months	3.25

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

КЛОПІТ З НЕБАЖАНИМ ГОСТЕМ

Від неділі 4-го січня перебуває на відвідинах у ЗДА перший заступник совєтського прем'єра Анастас Мікоян. Він уже мав розмову з державним секретарем Джаном Фостером Доллесом та іншими високими державними урядовцями, а 20-го січня матиме зустріч з президентом Айзенгавером. Тим часом нишпорить по всіх усюдах, зустрічається з різними людьми, розмовляє, оглядає та виголошує пропагандивні промови.

Мікоян є тут небажаним гостем, як небажаним є кожний большевик, а тим більше такої міри, як Мікоян. Такі „гості" одну руку простягають до привіту, а в другій тримають за спиною ніж. В цьому немає жадного сумніву. А втім, Мікояна ніхто сюди не запрошував. Він сам напросився, і у Вашингтоні йому чемно відповіли, що приймуть „дуже радо". Тим часом публіка, зокрема з-поміж тих, які знають Мікояна і все те, що він репрезентує, з власних переживань, виявляє цю „радість" гучними демонстраціями та протестами. З усього цього вив'язався конфлікт, у якому не можна не забрати слова, щоб з'ясувати наше виразне становище, тим більше, що ми, українці, вмішані в цю справу, так би мовити, поіменно.

Річ в тому, що ніхто інший, як найвищий репрезентант країни, президент Двайт Д. Айзенгавер, довідавшись про демонстрації проти Мікояна в Клівленді, звернувся за посередництвом свого пресового секретаря Джеймса С. Гаґерті із закликом, щоб Мікоянові, „де б він не поїхав, виявляли ту саму ввічливість ,яку американці традиційно виявляють відвідувачам з-за кордону".

На жаль, у цьому випадку нам було б важко погодитися з нашим Президентом.

Поперше — хто такий Мікоян? Навіть у цій країні є, без сумніву, тисячі осіб, які могли б списати цьому большевицькому народовбивцеві таку біографію, перед якою малощо не янголами виглядали б разом узяті всі ті горлорізи, що вже згинули і згинуть в майбутньому на електричних кріслах. Проте, щоб не стягнути на себе підозріння і необ'єктивності, загляньмо до такого авторитетного джерела у вихвалюванні большевицьких народовбивців, як „Большая Советская Энциклопедия", в якій, в томі 27, на сторінках 430 і 431, побіч портрета на цілу сторінку, сказано: „Мікоян Анастас Іванович (нар. 25 лист. 1895) — один із найвидатніших діячів Комуністичної партії і Совєтської держави, вірний учень В. І. Леніна, соратник И. В. Сталіна..." Дальшому описові його заслуг у встановленні й закріпленні злочинного совєтського режиму віддано в цій енциклопедії більше місця, ніж навіть „самому" Нікіті Хрущову. А між цими „заслугами" згадується головно „проведення великої роботи над очищенням партійних організацій", зокрема Дону, Кубані і Тереку, „від ворожих елементів". Образ кожної такої „роботи", жертвами якої падали звичайно тисячі невинних людей, кожний легко може собі намалювати, вживаючи тільки одну фарбу — червону, щоб малювати кров. Чи така „заслужена" большевицька шишка заслуговує на те, щоб бути гостем вільного американського народу і щоб до неї застосувати американську ввічливість?

Подруге — президент Айзенгавер напевно у добрій вірі бажав би, щоб Мікоян виніс з Америки справжній її образ. Ця справа має, можна сказати, дві сторінки. Насамперед, уся дотеперішня большевицька практика більше, ніж переконує, що Мікоян приїхав сюди не для того, щоб пізнавати справжню Америку в доброзичливих, мирних цілях. Він бо в кожній хвилині втопив би її в ложці води або в морі крови, якби тільки мав на це силу. До Америки він приїхав для того, щоб опісля могти цю справжню Америку поборювати ще більш рафіновано, як робили й роблять всі ті його „товариші", що гостювали тут перед ним.

Тому ми у цій справі не погоджуємось з нашим Президентом і вважаємо, що демонстрації вільних людей проти цього большевицького народовбивця не приносять Америці злої слави. Навпаки, вони є одним із виявів власне тієї справжньої Америки, з якою Мікоян у першу чергу повинен познайомитись. Важливе лише — і це підкреслюємо — щоб ці демонстрації були американські, себто, щоб в жадному разі не переступали рямців закону, що, на жаль, уже траплялось. Це не сміє повторитись.

Нехай же і цей голос буде для Мікояна виявом справжньої Америки, в якій можна не погоджуватись навіть з думкою і закликом її Президента, і за це нікому волос з голови не спаде. В режимі, що його репрезентує Мікоян, покотилися б голови не тільки за такий вчинок, але й за саму думку про нього. Репрезентанти такого режиму небажані в Америці і не заслуговують на ввічливість. Про це вони повинні знати, і це їм кажуть законні демонстрації.

НАССЕР ПРОТИ КОМУНІСТІВ

Ґамаль Абдель Нассер, головний організатор військової революції проти монархії в Єгипті, тепер президент Об'єднаної Арабської Республіки, що охоплює Єгипет і Сирію, ніколи не був комуністом. Його соціяльно-політичний світогляд професійного старшини, глибоко обуреного воєнною прогрою арабів у війні проти молодої ізраїльської держави, був ближчий радше до італійського фашизму чи німецького націонал-соціялізму, що теж зродилися з почуття зраненої національної гордости й кривди, завданої чужинцями, ніж до російського комунізму. Ці його симпатії до крайнього націоналізму европейського зразка 20-30-их рр. слідні і в його 74-сторінковій брошурі „Філософія революції" (1954) і у поквапності, з якою він дає азиль у своїй країні втікачам з Німеччини, що їм грозять репресії за їх активну ролю в гітлерівському періоді. У прийнятій за його правління новій конституції Єгипту признається демократично-республіканський устрій, проте насправді існує там авторитарний режим, в якому править усе ще військова хунта з Нассером у проводі. В своєму амбітному змаганні до лідерства у арабському націоналістичному русі він зайшов у конфлікт з іншими арабськими націоналістами, з них у першу чергу з президентом Тунісії Габібом Бурґуїбою і марокканським королем Мохаммедом V, які вважають себе не гіршими націоналістами — чи просто патріотами — від нього. Але всі вони були і є проти комунізму.

Проте, арабські лідери, а між ними й Ґамаль Абдель Нассер, гірше знають історію імперіялізму Росії, ніж Англії та Франції, і мали менше стику з комунізмом, як з західньо-европейським колоніялізмом. Найяскравіше відбилося це на світогляді і на практичній політиці двох видатних лідерів інших, неарабських, молодих держав, індонезійського президента Сукарна та індійського прем'єра Джавагарлала Неру, в якому дивно сплелися філософія ґандизму й соціялізму англійського зразка. Усі вони час від часу одверто признавали, що комунізм для них „менше страшний", як колоніялізм, і тільки нещодавно Неру, вже після масакри на Мадярщині, признав, що й совєтський комунізм — „колоніяльний". Отож усі вони заявили себе невтральними в холодній війні між світами комуністичним і демократичним, явно сприяючи Совєтському Союзові і комуністичному Китаєві. Конкретно це проявилось не тільки у визнанні комуністичного Китаю, але й в підтримуванні вимоги допустити комуністичний Китай до Об'єднаних Націй, — в торговельних договорах з комуністичними країнами, в прийманні господарської допомоги з Москви, візитах і ревізитах, у відкритті дверей совєтським та комуно-китайським технікам, дорадникам і — пропаґандистам. У невтральних країнах, очолюваних Індією, Індонезією і Арабською Республікою, Совєтський Союз знайшов видатних союзників у своїй закордонній політиці в цілій низці конкретних справ.

Об'єднана Арабська Республіка тісніше зв'язана з Совєтським Союзом, як будь-яка інша середньо-східня невтральна країна, вона приймає від нього зброю, а в останніх тижнях — приречення допомоги у висоті 100 мільйонів долярів на будову Асванської греблі над Нілом в її першій стадії. Проте, през. Нассер, якому большевики влаштували королівське прийняття, коли він прибув до Москви, намагався розмежовувати внутрішню політику від зовнішньої. Єгипетська комуністична партія від 1953 року була в Єгипті заборонена. Центром арабських комуністів було не Каїро, а Дамаск в Сирії. Проголошена минулого року злука між Сирією і Єгиптом сталась всупереч намаганням комуністів. Їхній лідер Халеб Бахдаш утік був спершу до Москви, але незабаром після того вернувся з новими інструкціями. Нове поле для попису відкрилось перед ним після минулорічного перевороту в Іраку, що зліквідував там монархію і штовхнув ту країну на шлях „невтралізму". Якщо Ґамаль Нассер сподівався, що Ірак піде слідами Сирії і приєднається до Об'єднаної Арабської Республіки, то він помилився. Прем'єр Іраку Абдель Карім Кассем заявився за його суверенністю. Його підтримали комуністи, які дістали за це сильні впливи в різних державних ресортах. Звичайно, в першу чергу вони вхопили в свої руки апарат пропаґанди — радіовисильню і пресову аґенцію. Також в Ливані новий режим, хоч заявився за невтралізмом і проти доктрини Айзенгавера, однак відкинув водночас федеративні суґестії Єгипту. А що й на терені Йорданії не вдалася націоналістична акція проти короля Гуссейна, то насправді, в загальному балянсі, чистий зиск з минулорічного середньо-східнього заколоту винесла тільки Москва, а не націоналізм типу Нассера і не його амбіції.

Таким чином репресії, що їх застосував в останніх двох тижнях Нассер проти комуністів у Сирії і Єгипті, треба вважати за вияв зрозуміння небезпеки, яка загрожує від легковаженого до цього часу комунізму. Знаменним на цьому тлі є закриття двох видавництв у Каїро, заснованих і фінансованих Москвою і Пейпінґом для друкування комуністичної літератури арабською мовою. Виходить, що Нассер хоче прикрутити й „культурні зв'язки" між Арабською Республікою і Москвою та Пейпінґом, ствердивши, що ті всі гостинні виступи совєтських і комуно-китайських мистецьких ансамблів, вільний продаж комуністичних газет і книжок та вся інша „аполітична" діяльність совєтських і комуно-китайських апаратчиків може мати для Арабської Республіки дуже смутні й дуже реальні політичні наслідки.

Покищо Нассер розмежовує внутрішню політику від закордонної. Очевидно, він уважає, що виарештування кількасот комуністів і заборона комуністичної пропаґанди на терені власної Республіки не перешкоджає прийняти від Москви допомоги для Асванської греблі, співпрацювати з совєтськими техніками і далі діставати совєтську зброю. На довшу мету такий стан не вдержиться, бо Совєти дають зброю й гроші не задля гарних очей Нассера, а задля власного інтересу. А в інтересі Совєтів не є дійсна невтральність і дійсна суверенність Арабської Республіки з її духовим націоналістичним кліматом. Вони можуть бути толеровані тільки як переходова стадія до комунізації країни. Москва може, з тактичних міркувань, пожертвувати єгипетськими й сирійськими комуністами, але не зречеться своєї дійсної цілі — опанування Суезького каналу та Перської затоки. Тепер розгра ведеться на терені Іраку. Чим швидше арабські націоналісти, як і націоналісти інших молодих державних народів Азії і Африки, зрозуміють, що їхнім єдиним природнім союзником є західня демократія, а не комунізм, тим краще буде для всього світу.

ЇЛИ, ПИЛИ, ВЕСЕЛИЛИСЬ

Париж. — Можливо, що не один читач „Свободи" звернув увагу на те, що вже деякий час не було моїх репортажів з Парижу, зокрема не було нічого в святочному періоді.

На це були важливі причини: передсвяточні закупи. А закупи в Парижі, особливо перед святами, робити не просто, бо ціни тут подібні до американських, а то й вищі, а платні вдвоє, а то й втроє нижчі. Отже, читачі зрозуміють, що в таких умовинах можна тільки писати рахунки та робити калькуляції...

Однак, практичні французи, а з ними й наші еміґранти, героїчно виконали цей святковий обов'язок. Уже без нашого брата французи почали святкувати Свят-Вечір, який тут зручно зветься „ревейон", тобто „пробудження" (мабуть, тому, що після святкувань з обов'язковим шампанським звичайно доводиться прокидатись з болем голови...).

Святкували цього року слабше, як минулими роками: в багатьох ресторанах були вільні місця. А після святкування мовчки здивовано потрушували головами, щоб прийти до себе від фінансових реформ, нового бюджету й зв'язаних з тим перспектив.

Те, що сталося, дуже нагадує московську приказку, яка в перекладі на українську мову звучить: „Їли, пили, веселились, підрахували, — просльозились..."

Без сліз підраховували французи свої святочні видатки, бо багато хто дістав тринадцяту місячну платню (добрий французький звичай), багато хто отримав премію на кінець року. А хто того всього не отримав, то якось пробував радити собі точними обрахунками бюджету, який у нормального француза поділяється на дві половини: від нового року до літньої відпустки, коли все плянується в аспекті відпустки, і від відпустки до Різдва ,коли все калькулюється на святочні видатки.

Але десь там в затишку понурого будинку міністерства фінансів сиділа собі спеціяльна комісія, опрацьовуючи плян упорядкування фінансів держави, яка довгі роки їла, пила й веселилась в надії, що якось воно буде. І саме перед Різдвом ця комісія закінчила свої підрахунки, від яких Франція просльозилась, вдарена по голові обухом дійсности.

Багато разів за останніх десять років різні міністри, а в першу чергу директор Державного Банку, повторювали не так публіці, як прем'єрам, які мінялись немов у калейдоскопі, що Франція живе понад стан, і перестерігали, що з такого способу життя нічого доброго не вийде. Кожен третій прем'єр говорив про оздоровлення економіки, про захист валюти, але нічого з того не виходило. Навпаки, після Індо-Китаю появився Альжир, видатки зростали, партії переліцитовували себе в ставленні програми піднесення життьового рівня, кожна фракція в парляменті вимагала підвищення видатків на соціяльні справи і будову помешкань, але про джерело прибутків ніхто не говорив, бо це не так просто говорити про такі справи... Знаємо ж це з власної практики, нехай і еміґраційної.

Під кінець 1957-го року переведено девальвацію франка. Офіційно зменшено його вартість на 20%, але чорний ринок показав, що це зовсім не привертає його стабільности. Початок 1958 року змусив ствердити, що Франція живе властиво за курсом чорного ринку. Спекулянти робили поважні інтереси, платячи за чужу валюту далеко понад офіційний курс, і необхідні державі девізи тікали закордон зеленими шляхами.

Кінець 1958 року вимагав глянути правді в очі, бож приходив спільний европейський ринок, на якому є солідні валюти, як ось німецька марка, швайцарський франк, голляндський ґульден, англійський фунт. Має сказати своє слово і доляр, що є неминучим критерієм для всяких міжнародних закупів. Франції залишилось — або вийти з Европейської Спільноти, або погодитись на вільну виміну франка на інші валюти, щоб можна було вести европейську торгівлю.

Так прийшла ще одна девальвація на 17.5% франка. Це вже був важкий удар по кожному французові, бо це означало, що для закордону французькі вироби подешевшають, але при незмінних платнях у Франції все подорожчає, бож за імпорт треба платити на 17.5% більше.

Але уряд вирішив піти до кінця і нарешті щось зробити бодай на один рік, щоб якось підлатати позицію Франції в світовому концерті. Він вирішив зрівноважити бюджет, зменшуючи дефіцит під суму 600 мільярдів франків при одночасному збільшенні видатків, бо їх зменшити не можна, взявши на себе тягар війни в Альжирі і інвестицій взагалі в колоніях, що стали членами Французької Спільноти.

Це означало, що держава підвищила податки, перестала покривати дефіцити різних міністерств та установ, як пошта, залізниця та ін., і перекинула обов'язок інвестицій у різних ділянках на самі ті ділянки. Таким чином, дефіцит залізниці мусять покривати ті, що ними їздять, інвестиції в електрифікації — ті, що користуються електрикою і т. д.

Ясно, що ціни на все мають зрости в середньому на 10-12%, а платні можуть збільшитися максимально на 5%. При чому на цінах продуцент може по-різному спекулювати, а на цінах і платнях робітник та урядовець не

(Закінчення на стор. 4)

Олена Процюк

ЖІНОЦТВО НА МІЖНАРОДНІЙ АРЕНІ

Минуло три роки від Ювілейного Конґресу Міжнародного Жіночого Союзу, врочисто переведеного в Кольомбо на Цейльоні. Коротенько пригадаємо, що МЖСоюз — це світова організація, яка займається суспільним і економічним становищем жінки, що змагає до рівности прав у цих ділянках. Коли жіноцтво західнього світу, здавалося б, уже здобуло рівні права, то, на жаль, треба сказати, багато з тих прав існують тільки на паперах, і то на паперах, старанно засунених на найвищі полиці. Пересуди, звичаї, традиції, а також незрозуміння збоку самого жіноцтва є причиною, що ці права не використовується, а проти несправедливостей (нерівна платня за таку саму працю, кривдячі розводові процедури, аліментаційне право) жіноцтво боротись не вміє. Отже, МЖСоюз бореться не лише за права жінки ,але також за їх використання.

Центральне бюро МЖСоюзу дотепер знаходиться в Копенгазі, але через свої афільовані організації практично охоплює він весь вільний світ. Пригадуємо собі, що влаштування золотого ювілею (50 років!) саме в Кольомбо було стратегічним маневром союзу, що мав на меті притягнути до співпраці жіноцтво тих теренів і поширити зацікавлення до ідей організації. Також ціллю Конґресу було дати жінкам Сходу змогу зустрітись із жіноцтвом Заходу, нав'язати контакти і тим самим закріпити серед них ідеї демократичного світу.

Як знаємо, МЖСоюз успішно виконав це своє завдання. Впродовж трьох років по цьому Конґресі члени Управи відбували поїздки по країнах Азії, жінки з азійських країн приїздили до Европи на різного роду семінари та обмін думок. Конґрес МЖСоюзу в Атенах провів підсумки цієї праці. Балянс вийшов на користь МЖСоюзу, головою якого стала п-ні Деранія́гала, уродженка Цейльону. Великий це успіх жінок обох таборів. Захід зумів уступити провідне місце жінці, що вийшла із ще недавно поневоленого народу. Цим вибором МЖСоюз встановив жіночу демократичну базу на Сході і у великій мірі зменшив небезпеку створення іншої жіночої централі, що легко могла б стати базою для поширювання комуністичних ідей.

Українки, як пригадуємо собі, не нові на терені МЖСоюзу. Ще в 1920 р. перші кроки поставила Ганна Чикаленко-Келлер на конґресі в Женеві, а в 1923 р. в Римі українська делеґація з проф. Софією Русовою на чолі осягнула афільовання галицького Союзу Українок. Українки були повноправними членами МЖСоюзу і брали участь у Конґресах в Парижі (1926) і Берліні (1929). Вислід другої світової війни позбавив українок, як і всі інші жіночі організації з-поза залізної заслони, членства в МЖСоюзі. Відтоді вже немає представниць народів з-поза залізної заслони на його конґресах. Єдині українки уважно слідкують за цими проявами МЖСоюзу і стараються в тій чи іншій формі зазначити свою участь. І так, у першому повоєнному конґресі в Інтерлакені була присутня п-ні Мілена Рудницька, а на Ювілейному Конґресі репрезентували українок делеґатки Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) пп. інж. Надія Шехович і Олена Процюк.

Нелегко було закріпитись українським делеґаткам на цьому Ювілейному Конґресі. На ньому проходила — як уже згадано — зустріч жіночих демократичних сил Заходу з пробудженим, але ще нерішеним жіноцтвом Сходу. Трудний терен, що не виявляв зрозуміння для нашого становища і наших домагань. Але завдяки впертості й зусиллям наших делеґаток переборено цю початкову чужість. Контакт СФУЖО з МЖСоюзом проходив безперебійно й живо.

Доказом успіху наших делеґаток у Кольомбо та контактів СФУЖО було поновлене запрошення СФУЖО на Конґрес в Атенах, що відбувся у вересні 1958 року. Делеґаткою на цей Конґрес була п-ні Наталя Гладій із Парижу, яка буде звітувати про нього. Пані Гладій уже не мала засадничих труднощів. Вона зустріла вже „знайомих", які розпитували про українських делеґаток попереднього Конґресу. Реєстрація пройшла гладко, течка з написом „Україна" вже чекала...

Які підсумки можна витягнути з тих фактів? Думаємо, що наше громадянство повинно бути горде за своє організоване жіноцтво. Послідовною працею над розв'язуванням суспільних проблем і контактами з жіноцтвом цілого світу визначаємо мапу України. Доказом того є наше становище на світовому Конґресі, де СФУЖО зустрічає на рівній плятформі найбільші жіночі організації і займає таке саме становище, як Міжнародна Жіноча Рада чи ІВКА. Перше запрошення можна було вважати за почесть, а друге є вже доказом довір'я й признання вартости. А це має своє значення на міжнародному форумі, де радять над проблемами економічними і суспільними у світовому маштабі. Тут на цих зібраннях і нарадах, кується опінія, здобувається приятелів і промощується шлях для кожної справи, що хоче пробитися у світ. Не тільки нам, українським жінкам, але й цілому громадянству, особливо молодій ґенерації участь СФУЖО у міжнародних світових конґресах повинна імпонувати. Тільки у співпраці з іншими народами добудемо собі признання, як одиниці і як нація. І здається, що теперішня хвилина вимагає посилення та закріплення цієї співпраці.

Ольга Мак

БІЛА МАСКА

(4)

Жартома, але все ж таки зацікавлений, я подав руку, а вона взяла її у свої і з удаваною увагою почала розглядати лінії долоні.

— Ви, молодий чоловіче, — почала штучно-поважно, — донедавна жили у великому місті, на північ звідси, в будинку під числом сімдесят один на першому поверсі. Правда?

— Цілковита правда! — вигукнув я, сміючись, і в голові моїй починало прояснюватися: Метелиця знала мене з Києва. Але я не пригадував собі ніякої балерини, ані взагалі подібної до неї дівчини, з якою був би знайомий.

— Ну, а далі? — спитав.

— Далі? — тим самим штучно-поважним тоном перепитала Біла Маска. — Далі цікаве: на тій самій вулиці жила дівчина, яка вас покохала. Дурненька така дівчина, що захопилася вами з першого погляду, хоч ви ніколи не звертали на неї уваги. А вона любила стояти біля свого вікна, схована за фіранкою, і чекати, коли ви вийдете ранком з дому або повернетеся увечері назад...

Ніби жартувала, але під кінець у голосі її забриніло хвилювання і зворушило мене мало не до сліз. Я намагався заглянути крізь прорізи маски їй в очі, але вона похилила голову і замовкла.

— Ти жартуєш, Біла Маско? — спитав я зовсім поважно.

— Ні... — відповіла тихо. — Кажу правду... Вам не смішно?

— Ані трохи. Але що сталося з тією дівчиною?

— Що ж би мало статися? — зійшла на жартівливий тон. — Десь там стоїть досі, коли ще не засохла з туги...

Тоді я взяв її за руку і сказав:

— Тепер, ворожко, я вам поворожу...

Також удаючи, що розглядаю лінії на маленькій шовковистій долоні, почав:

— Ти, Біла Маско, маєш один великий гріх на совісті.

— Гріх?

— Так, і великий! Чому не поворожила мені тоді, коли я жив у тому великому місті на півночі? Чому тоді не сказала мені того, що тепер?

— І що б ви тоді подумали?

— Спочатку, звичайно, здивувався б ,а потім зрадів би, як ось зараз.

— Ви б не шанували тоді ворожки, чи... тієї дівчини...

Я впіймав її за руки і палко запевнив:

— Не менше, ніж тепер, Біла Маско! І напевно ми втратили дуже багато гарних хвилин з вашої вини...

Вона вирвала свої руки й закрутилася на снігу, розіп'явши над собою горностаєву нагортку.

— Тра-ля, тра-ля, тра-ляля!.. — Заспівала мелодію метелиці. — Отут би я потанцювала!.. Який чудовий світ, кавалєре, правда? Лише треба любити бурі, громи, метелиці, боротьбу і навіть страждання! Чи ви це розумієте?

Не зважаючи на те, що маска приховувала її обличчя, вона мене електризувала. Себто, вона мені видавалася чимсь надзвичайним саме завдяки тій масці, яка робила її таємничою і ще чарівнішою. Крім того вона справді була закохана, і ця закоханість била магнетичним джерелом з кожного її руху, грала в голосі, пульсувала в кожному її віддиху, заражуючи й мене. Мені було ясно й радісно на душі, а світ видався великою сценою, де йшла чудова феєрія.

— Але черевики мене таки печуть! — вигукнула вона, і цей вигук упав, мов комічна репліка, не порушуючи, однак, гармонії урочистости, лише надаючи їй більшої безпосередности. — Сядемо... — і сіла на мармуровому цямрині водограю.

— Застудитесь... — остеріг я.

Вона дзвінко розсміялася:

— Вже хоч би для того, щоб побачити, як виглядає метелиця з нежитом, варто заризикувати!.. — і додала: — Я, щоб ви знали, за все своє життя ні разу не застуджувалась...

Я став навпроти і мовчки, з неприхованим захопленням любувався нею. А вона, ніяковіючи під моїм поглядом, почала з ваганням:

— Я б хотіла вам щось сказати...

— Кажіть.

— Але не знаю, чи ви мене зрозумієте...

— Напевно зрозумію, Біла Маско, зрозумію добре! Кажіть...

Вона ще вагалася.

— Бачите... — і не скінчила, бо на порозі скляних дверей, з яких ми недавно вийшли, з'явилася жіноча постать і покликала мене на ім'я.

Це була пані Колета.

— Юріє Миколайовичу, — сказала, коли я підбіг до неї, — вас просить на хвилиночку Сергій Павлович.

Я здивувався, що Колета послав її, а не слугу, і лише сказав:

— Зараз іду.

Вернувшись до дівчини, переказав їй майже дослівно:

— Сергій Павлович просить мене на хвилиночку. Вернемося?

— Ні, — хитнула головою Метелиця. — Ідіть самі, а я на вас чекатиму. Хочу вам сказати все тут...

Я потиснув її рученята і відійшов. З порога лише оглянувся ще раз і побачив її так, як на образі: вона сиділа на цямрині заснулого водограю під похиленою плакучою вербою, в білій нагортці, що спадала з одного плеча, на тлі синього саду, розквітлого білими леліями снігу, і чекала.

Напевно чекала довго!.. Бо пані Колета сказала „на хвилиночку", але для мене і Білої Маски це означало „назавжди"...

В кабінеті нервовими кроками походжав Колета. Побачивши мене, він відразу повідомив:

— На вас вдома чекають. Маємо в місті штаб французького десанту під начальством генерала д'Анселма. Шульгін, здається, на льоду, але й нам прийдеться не з медом...

Я поспішив додому, де застав уже кількох своїх людей і посланця зі столиці. Ми нараджувалися решту ночі й добру частину ранку, а справи були такі важливі, що я зовсім забув про дівчину, яка лишилася чекати на мене, сидячи на цямрині водограю, і про ті слова, які вона мала мені сказати. Дальші ж події, що наступали невблаганно одна по одній, дорешти затерли всякі сліди цієї милої маскарадової пригоди, так що, коли б мене по місяцеві хтось спитав про Метелицю, чи Білу Маску, я б напевно добре потер чоло, поки пригадав її собі.

Та що Тобі повторювати? Ти ж пережив те саме і знаєш все так, як і я: Жмеринка, Проскурів, Кам'янець Подільський, а пізніше Каліш. Потім для Тебе Подєбради, а для мене — Париж.

Ти нарікав і будував різні гіпотези, чому я не пишу до Тебе: мовляв, забагатів і став знаним... А я тоді чорно бідував, голодуючи цілими днями і мерзнучи у своїй нужденній мансарді. Малювання, якому мав намір посвятитися, не йшло ніяк (серед мистців, які товклися в Парижі, я був зовсім непомітною фігурою), чорною роботою гребував, а ліпшої не було, і я опинився в жахливій нужді. Вістка про трагічну долю рідні, що лишилася в Києві, мене розбила дорешти, а туга за Батьківщиною зростала з кожним днем і точила мене, мов іржа залізо...

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФИЛАДЕЛФІЇ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMMITTE, P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

Софія Парфанович

ВІДПОЧИЛИ БАНДУРИ

Новий летунський двірець: цілі стіни зі скла і крізь них замерзлі, жовтяво-білі поля. Сіро-срібні сталеві птахи зриваються вгору і зникають на закрутах. Там беруть розгін і кидаються в зимовий, бурий простір неба. З нього час від часу злітає така ж машина і похитуючись сідає на землю. Ще якийсь час біжить по замерзлій трасі, аж поки не зробить різкого повороту й не спиниться перед двірцем. Тоді голосять гучномовці, а до машини під'їздять смішні возики електричного потяга, підсувають рухомий поміст, і люди сходять на землю і на їхніх обличчях радість і ніжність від зустрічі з землею та рідними, що чекають їх.

Так прилетіли з рейду по Европі, що була нашою матір'ю нещодавно. Жменька людей, що може ніколи й не мріяли про лет. Оце тепер вийшли з літака, і на їх втомлених, посірілих обличчях ясніли усмішки. І приймали цілунки привітальні від рідних і троянди від людей, які так чи інакше причинилися до їхнього рейду і серця яких були з ними на далеких дорогах понад океаном і на землі. В руках тримали невеличні валізки, обліплені рясно кольоровими карточками, що розказували історію їхньої мандрівки та їхньої тривоги: буде успіх чи невдача?

Не було тільки бандур. Вони, спочивали в футлярах, десь у малих вагониках їхали до багажного складу. Вони спали добре заслуженим сном. Вітер бо, що віяв на далеких дорогах, принишк і не торкав їхніх струн дзвінких. Відпочивали, виконавши своє завдання.

Сиділи в ресторані, слухали привітальні промови, яких не було чути: мішався гуркіт сідаючих і відлітаючих літаків, вигуки гучномовців, шум людей, що приходили й відходили, були й зникали, як комашини, що біжать кудись у невідоме. В стінах снувалися стрічки і з них лилися колискові. Різдво бо було в повітрі. Різдво на небі й на землі. Коляди колисали й пестили, свята і тиха ніч лежала на землі, дзвонили дзвіночки саночок. Мати схилялась над Новонародженим, і стара леґенда несла спокій змученим.

Тож лежали на столі руки, що вчора ще торкали струни, лежали тяжко й з утомою. Ними лилася наша пісня, ними бриніли тривожна відвага: на підбій холодного, може й ворожого континенту, де панують сильні. Оце виконали завдання і тепер лежать тихосонно й відпочивають. Виконали завдання і живі людські струни. Оце їхні господарі замовкли. Стільки невигод, недоспаних ночей, недоїдання, журби, непевности. Не в своїй бо справі поїхали в далекі дороги: Лондон, Манчестер, Мадрид, Барсельона, Антверпен, Брюссель, Мюнхен, Гамбурґ, Стокгольм, Копенгаґен і багато інших чужих міст, куди пісня і струни, і людські серця, і людська тривога . . .

Оце сповнилося: завдання виконано, світ здобуто, і він загомонів нашою піснею. Залишили її позад себе: хай далі здобуває серця невідомих. Не пропадає ж ніяка енергія у всесвіті і не пропав спів бандур, що родилися за океаном і початок свій взяли з душі й сердець людей, які в сні й на яві відчували насолоду рідних пісень. Посірілі, непоміжні й наче б змалілі від непомірних трудів цієї баталії — вони. Бачили Европу? Яка вона?

— Ні, не бачили. Бачили тільки довгогодинні проби, концертові залі, людські обличчя, чули захоплені оплески і їхали далі і знову це і знову. Така то Европа. І часто були голодні. Не тому, що в Европі голод, а тому, що, вертаючись пізно, часто не мали спромоги роздобути харчів. І гроші . . . і десь там сем'ї . . .

Вернулись, і бажання в них одне: спати. Ніч понадбездонним океаном і інші недоспані.

З ними жменька людей, що вийшла їх привітати й подати їм скромні китиці троянд. І вони тепер усміхаються блідо, але вдоволено. Сміливий почин, непомірний труд не пішов намарне і успіх увінчав місяці тривожних починів та впертих зусиль. І боротьби проти своїх і чужих, і головне — проти зневіри. Оце сидить їх жменька. І як не дивно: чужі між ними — лікар, з походження швед, пані, що молодість провела в Японії і тепер хоче сказати привіт співакам у мові, близькій їхнім серцям, і доміщує речення по-японськи; пані одна й друга, що вірили в успіх бандур, і, далеких їм, але рідних вже співаків, виправляли в дорогу з таким же теплом і тривогою, ніби вони належали до їхніх народів. І невтомна й завжди вливаюча віру в успіх жінка - адміністратор мільйонового міста на Новому Континенті.

Це ж бо Америка, дивний край, що стає так швидко близьким і рідним, не дозволяючи все ж забути про Матір, що залишилася на европейському суходолі. Це ж бо Америка — гуркіт літаків, гомін гучномовців, шум публіки і коляда — лежить незмірністю вічности над поспіхом буднів.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Міннеаполіс, Мінн.

Визначна подія

23-го листопада в українському житті Міннеаполісу і Сен Полу відбулася подія небуденної ваги. Організований пів року тому український хор „Дніпро" під керуванням п. М. Бриня виступив із своїм першим концертом. Здійснилась нарешті мрія українців Твин-Сити — мати добрий репрезентативний хор, який не лише задовольняв би культурно - естетичні потреби нашої громади, але міг би також гідно репрезентувати нас перед чужинцями, познайомив би їх зі скарбами нашого вокально - хорового мистецтва. Наполеглива праця диригента та Управи Хору (голова п. інж. І. Янович) принесла заслужені плоди. Перший виступ хору залишив якнайкраще враження. Хор складається із 60 співаків. В ньому беруть участь особи різного віку, члени різних громад та організацій. Три покоління американських українців дружньо, в один голос, співають у ньому. Яскравим прикладом цьому є наша „сеньйорка" пані Марія Пропай (невтомна працівниця на громадському полі) зі своєю донькою Любою Перчишин та внукою Анною Кміт.

Любов до рідної пісні об'єднала розкиданих на терені обох міст членів різних громад і злила в єдиний мистецький колектив старших віком і зовсім ще юних адептів Терпсихори. Надзвичайно відрадне явище, що до хору влилася досить велика група молоді.

Концерт відбувся при співучасті гостя з Шикаґо — піяніста і композитора п. Ігоря Білогруда, який з цієї нагоди завітав до Міннеаполісу. Гарна заля ІВКА по береги виповнена публікою, серед якої було немало американців. При вході до залі кожен відвідувач одержав культурно оформлену програму (в двох мовах) зі знімкою хору, з фотами диригента М. Бриня та піяніста п. І. Білогруда.

Концерт складався з двох частин. Перша була заповнена доповідями та фортепіяновим виступом І. Білогруда. В другій частині співав хор. З доповідями про українську пісню виступили п-і О. Бринь (українською мовою) та п. В. Анастазієвський (англійською мовою). Доповідачка приділила головну увагу історичному розвиткові української народної пісні та її жанровій різноманітності, рівно ж місцю та значенню нашої пісні в творах видатних українських та російських композиторів (Лисенко, Стеценко, Леонтович, Кошиць, Чайковський, Мусоргський). П. В. Анастазієвський прочитав опрацьовану спільно з панею О. Бринь доповідь англійською мовою. Він зупинився більше на мистецтві хорового співу та його еволюції на протязі нашої історії, починаючи від давніх часів і кінчаючи славетною капелею Кошиця та її тріюмфальною подорожжю по Европі і Америці в роках 1920 - 1924. Частина доповіді була присвячена теоретичним питанням, а саме: аналізі гармонії та поліфонії, стосовно до української народної пісні.

Піяніст Білогруд був, на жаль, обмежений в своєму репертуарі умовами програми і тому не міг „розгорнутися" на повну силу і показати всіх своїх спроможностей. Він виконав „Фінал" з Сюїти Б. Лятошинського, дві „Прелюдії" Л. Ревуцького та власну „Тему на варіяції". Всі ті твори, переважно в мажорному тоні, виконав із піднесенням, належною експресією і динамікою. Найбільш приємне враження з них справили його власні композиції. Твори перших двох композиторів якось „не доходили" до авдиторії, не знаходили в ній відповідного резонансу. Це особливо стосується таки важкого для сприймання „Фіналу" з Сюїти Лятошинського. Виникає сумнів — чи слід було ці твори включати в програму концерту? Вони були б на місці на вечорі, присвяченому модерній українській музиці. До концерту ж української народної пісні вони зовсім не пасували.

В другій частині концерту виступив хор. Програма його була досить різноманітна і „свіжа", більшість речей виконувалося в Міннеаполіс вперше. Виконано було „Прометей" (муз. Стеценка-Кошиця); „Бодай тая степовая" та „Ой, на горі пшениченька" (муз. Кошиця); „І шумить, і гуде" (муз. Верьовки); „Дударик", „Мак", „Мала мати одну дочку", „Ой з-за гори кам'яної" та „Льодолом" (муз. Леонтовича); „Прославний Хор" з опери „Тарас Бульба" (муз. Лисенка). Слід додати, що на початку концерту хор дуже гарно виконав англійською мовою „Америку" (муз. Варда). Виконання всіх цих творів було на високому мистецькому рівні. Почувається, що 28 проб хору відбулися не даремно. Авдиторія нагороджувала кожну точку програми гарячими оплесками. Леонтовича „Мак" навіть довелося повторити. Хор має добру дикцію, дає потрібне нюансування, залежно від змісту і настрою виконуваного твору. Це особливо було помітно в двох прекрасно виконаних піснях ліричного жанру: „Мала мати одну дочку" та „Ой, на горі пшениченька" (дуже добре піяніссімо вкінці). В деяких творах, як от, наприклад, „Прометей", „Льодолом", „Прославний Хор" ансамбль досягав такої сили звучности, що, здавалось, заля є замала і „не вміщає" всього звуку. Це особливо відчували ті, що сиділи в перших рядах.

До успіху концерту значною мірою спричинився прекрасний акомпаніямент піяніста Білогруда. Присутні на концерті американці (з них немало осіб з музичного світу) висловлювали в розмовах своє захоплення як співом хору так і грою піяніста.

Окремо слід відмітити успіх нашої солістки Л. Перчишин, яка дуже добре виконала важке з технічного боку сольо в пісні „Бодай тая степовая".

Після концерту диригентові хору п. М. Бриневі та гостеві з Шикаґо піднесено китиці квітів.

З привітаннями виступили: голова управи хору інж. І. Янович, голова Філії УККА проф. О. Грановський та секретар УНСоюзу п. М. Дербуш.

Висловлюючи подяку і признання всім тим особам, що спричинилися до успіху концерту, особливо ж диригентові п. М. Бриневі та піяністові п. І. Білогрудові, хочемо принагідно висловити деякі зауваження і побажання на майбутнє. Перед хором стелиться ще довгий шлях творчої праці та мистецького вдосконалення. „Дніпро" — це ще молодий ансамбль, існує бо лише пів року. Диригентова праця є нелегка, коли взяти до уваги, що частина хористів (переважно молоді) являє собою „сирий", необроблений матеріял, з яким керівникові хору доведеться ще досить попрацювати, щоб взяти у них максимум можливого. Бажано було б трохи підсилити партію тенорів. Щодо репертуару, то дуже добре було б для різноманітности ввести кілька творів европейської музики (це особливо має значення для виступів перед авдиторією чужинців).

В цьому концерті значна частина програми була заповнена доповідями і привітаннями. Для першого виступу хору це було на місці, але надалі слід цього уникати — слухач бо прийшов слухати пісню, а не „про пісню". Одяг хористів був витриманий в одному стилі і дуже гарний.

З приємністю треба констатувати, що це, здається, перший український концерт в Міннеаполісі, який почався в точно призначений час, без запізнення. П. Мирон Папіж зарекордував весь концерт. Присутніх було понад 450 осіб.

Ол. Филипович

ДОСЯГНЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ІНЖЕНЕРА В АНГЛІЇ

„Стюартс енд Ллойдс" чи не найбільша сталеварна фірма у Великій Британії, з доменними печами, копальнями залізної руди й т. д., в Англії, Валії і Шкотії, які затруднюють численні тисячі робітників. Головна спеціяльність фірми — це виробництво рур всякої величини, а головним ринком їхнього збуту є нафтові поля Близького Сходу.

16-го грудня, 1958 року, англійська преса, радіо й телевізія повідомили, що „Стюартс енд Ллойдс" побив світовий рекорд при встановленні нового вальцівного млина, який може обробляти сталь шириною в 48 цалів, в їхньому заводі в Корби. Щоб встановити новий млин, треба було розмонтувати старий — 42-цалевий, — який важив 1300 тонн, розібрати старий залізо- бетонний фундамент, ваги 1,800 тонн, а потім вилити новий залізо-бетонний фундамент, ваги 1,300 тонн і встановити новий вальцівний млин, який важить 2,000 тонн. Новий млин могтиме обробити на півмільйона фунтів більше сталі на рік ніж старий млин, що його він замінив. Всю цю роботу зроблено впродовж 10 днів і 10 годин. Виконання завдання подібної величини у Валії — дотеперішній рекорд — вимагало 12 днів. 400 робітників працювали день і ніч, під проводом інженерів різних спеціяльностей, між ними одного українця, п. Петра Веселовського.

Пан Веселовський був відповідальний за накреслення пляну фундаментів, дренажі й залізних сполучень до млина, а також робота в цих галузях конструкції, під час денної зміни, відбувалась під його наглядом. Прибувши до Англії 10 літ тому, п. Веселовський почав там роботу як звичайний робітник в таборах для робітників-чужинців. Довелося йому не раз виконувати тяжку й неприємну роботу, поки остаточно в 1951 році він зміг перебороти упередження до чужинців збоку остров'ян-британців і переконати фірму Стюартс енд Ллойдс, що він повновартісний інженер. Від 1951 року, п. Веселовський не тільки показав себе видатним спеціялістом в своїй галузі, постійно вив'язуючись з різних відповідальних робіт, але також немало причинився до розвіяння упередження до чужинців взагалі й до українців зокрема, в околиці Кетерінгу й Корби, де він живе й працює. Конкретно, це нераз означало дійсне покращання фізичних побутових умовин для наших людей.

Петро Веселовський родом з Полтави. По розвалі української державности, за яку він боровся зі зброєю в руках, п. Веселовський опинився в польському таборі для інтернованих в Тарнові, а потім перебрався до Чехословаччини, де закінчив студії і працював у своїй професії, аж до часу його депортації до Німеччини під час другої світової війни. По війні, в Німеччині, а потім в Англії, п. Веселовський все брав активну й провідну участь в наших еміграційних осередках. Вже кілька літ, він є членом Головної Ради Союзу Українців у Вел. Британії.

В нормальних обставинах, праця і досягнення п. Веселовського напевне найшли б належне насвітлення і оцінку на сторінках відповідних професійних журналів. В наших скромних обставинах, без професійних журналів і нормального часу, ми мусимо відзначити його віддану працю, як інженера і громадянина хоч цією короткою заміткою.

(ага)

Посмертна згадка

Богдана між нами немає . . .

30-го листопада 1958 р., відійшов від нас, раз на все, найкращий друг, приятель та член основник хору „Кобзар" у Филаделфії, Богдан Фльорчук.

Народився він 1908 р. в Західній Україні, у священичій сем'ї. По закінченні середньої освіти став працівником в Союзі Кооператив. Після німецької окупації і воєнної хуртовини, втратив жінку та 6-місячного синка — Олеся. Не відшукавши їх (подався на еміграцію), а відтак з братом і братовою приїхав до Америки. Тут — крім заробітньої праці — включився до харитативної і культурно-освітньої роботи, а згодом став членом - основником хору „Кобзар".

З любови до рідної пісні й музики посвятив свій відпочинковий час. Бачимо його на пробах першого. У мистецькім ансамблі збільшував свій пістизм, коли наглядно бачив його осяги.

Незалежно від своєї особистої родинної трагедії, Богдан старався все бути в товаристві веселий. Від легкого жарту починалася його розмова зі знайомими. В переконанні, що „гумор — це здоров'я", нікому не хотів його псувати. Та все це, що було його джентелменством, далеко не лікувало його зболілої душі. Все він терпів мовчки. У своїх мріях леліяв надію, що прийде час, коли тріснє залізна заслона і він радісно вернеться на рідну та вільну землю. Можемо бути певні, що такі думки не покидали його і того критичного вечора, коли він, наш Богдан, радів і святкував з нами . . . та спокійно відійшов раз навсе.

Вічна Йому пам'ять!

Грудень, 1958.

З. Ізидор

В 1958 Р. ПОДОРОЖЧАЛО В ЗДА 312 ЩОДЕННИКІВ

Ню Йорк. — Американське Товариство Часописних Видавців повідомляє, що в 1958 році в цій країні подорожчали 312 щоденників, видаваних в 45 стейтах і в Дистрикті Колумбія. З усіх 1,743 щоденників в Квітні 1955 року тільки 230 щоденників продавали по більше, як по 5 центів за примірник, а в лютому 1958 число таких щоденників зросло до 569. Теперішній стан ще не є відомий.

Вінніпеґ, Канада

СВЯТКУВАННЯ 15-ЛІТТЯ АБН У ВІННІПЕҐУ

Відділ Антибольшевицького Бльоку Народів (АБН) на провінцію Манітоби в Канаді діє вже п'ять літ у місті Вінніпеґу під проводом о. Семена Іжика. До Відділу належать: білоруси, литовці, лотиші, естонці, хорвати, мадяри й словаки. Вони спільно відбувають конференції, маніфестації чи демонстрації, з яких одною з найголосніших була демонстрація проти Мацкевича, т. зв. „фармерського туриста" з СССР.

Коли в неділю 14-го грудня 1958 р. Відділ АБН влаштував 15-ліття існування АБН, то справді воно випало величаво. Заля Інституту Просвіти була переповнена, сцена відповідно прикрашена емблемою АБН та національними прапорами всіх народів — членів АБН. Промовцями були представники уряду, міста й національних груп. Головну доповідь виголосив сенатор Василь Вал, привіти зложили: посол до федерального парляменту в Оттаві п. М. Смит, представник прем'єра провінції Манітоби посол Д. Стейнес, представник міста Вінніпеґу та заступник неприявного посадника С. Дзюби п. Ф. Крафорд, а теж представник Комітету Українців Канади (КУК) д-р М. Марунчак. Вступне слово англійською мовою виголосив голова Відділу АБН, о. С. Іжик. Програмою свята проводив голова Балтійської Федерації п. Т. Блосманіс. Представник кожної національної групи виголосив п'ятимінутову промову про боротьбу свого народу за свободу та про спільні цілі організації АБН. Другу частину програми становив концерт, що в ньому головне місце зайняли чоловічий та мішаний хор СУМ під дириґуванням п. В. Кардаша при акомпаніяменті проф. В. Кисілевської, як рівнож виступ оперової словацької співачки п. Ренер і танцювальної групи. Спільна доля й спільна боротьба проти комунізму та російського імперіялізму дійсно об'єднує разом, хоч були часи в історії, що ті народи між собою ворогували. Тепер для всіх одна мета, — свобода народам та свобода і соціяльна справедливість людині.

С. І.

З КОНЦЕРТОВОЇ ЗАЛІ

ЄВГЕНІЯ ЗАРИЦЬКА

(З нагоди концерту в Дітройті 23-го листопада 1958).

В короткому часі гостювали в українських громадах в Америці наші співачки і співаки з різних країн: Бразилії, Канади, Франції і Бельгії. Хоч мистецький стаж і роля, яку вони сповняють у даних країнах, не однакові, все таки спільне в них одне: їхня діяльність приносить користь нашій справі, робить їй добре ім'я на полі культурної праці, яка саме під теперішню пору має таку високу ціну у світі. Це тут у нас, здається, за мало собі усвідомлюють. Зайняті влаштуванням принагідних академій, маніфестацій та демонстрацій, забуваємо, що культура є тепер чи не найкращою і найуспішнішою ділянкою людських, в тому і міжнародніх взаємин. Наші мистці, діяльні по різних сторонах світу, це вицвіт нашого народу, свідоцтво його житучости і культурної спроможности у теперішніх важких часах.

Приїзд і концерт Євгенії Зарицької має ще окреме значення для тих з-поміж нас, що пам'ятають її перші виступи на сцені, естраді і перед мікрофоном львівського радія. Нам пригадується, які сподівання в'язалися з нею і з її виїздом у ширший світ. Саме напередодні другої світової війни в „Українській Музиці", журналі „Союзу Українських Професійних Музик" у Львові, з виступів Зарицької появлялися прихильні відзиви, сповнені віри у її мистецьке майбутнє. Тодішній член правління Союзу („незмінний" секретар) Роман Савицький писав з нагоди її першого власного концерту про „дуже поважні відтворчі спосібности і велику скалю виразових засобів солістки, яка цим концертом запевнила собі одне з перших місць серед наших співачок".

Тепер, після довшої перерви, ми бачимо і чуємо Євгенію Зарицьку як співачку, що досягла вершин вокально-виконавчого мистецтва. Це однаково в ділянці технічній, як і виразовій. Її гарний, абсолютної інтонаційної точности голос, — меццо сопрано — має справність і легкість кольоратурного сопрано. Її передання творів глибоке, хвилююче.

При нагоді її концерту ми знову могли переконатися, що нема перестарілих творів, а є тільки добрі і слабші. Питання тільки в тому, хто і як їх виконує. Такі пісні, як „Коби мені, мамо, намисто" та „Ой, одна я, одна" не сходять з програм наших концертів впродовж довгих десятиліть. У виконанні нашої співачки Шевченкова поезія і Лисенкова музика зворушували з проймаючою силою. Але так само переконливо звучали й діяметрально протилежного змісту обробки жартівливих пісень, як пісня „Про комаря та муху" М. Колесси, чи „Кулик" В. Кудрика.

Про Євгенію Зарицьку не вистачить сказати, що її дикція знаменита. У своєму співі вона передає типові ознаки і духа мови, в якій співає, і то однаково, чи це її рідна мова, чи італійська, німецька чи французька. Програма концерту була поділена за засадою: італійська, німецька та французька музика (Каріссімі, Гендель, Глюк, Доніцетті, Россіні, Верді, Брамс, Бізе) у першій частині, та українська (Лисенко, Барвінський, Косенко, Н. Нижанківський, М. Колесса, Кудрик) у другій. Окремо варто згадати про групу чотирьох Брамсових пісень, бо одне, що їх дуже рідко чуємо у програмах наших концертів, а друге, що Зарицька виконує їх з неперевершеною майстерністю і фінезією.

Співвиконавцем концерту був автор згаданої вгорі рецензії — піяніст Роман Савицький. У його грі сполучені різні, а навіть протилежні прикмети: точність з полетом, повне підчинення інтенціям солістки з власними індивідуальними рисами інтерпретації. На цьому концерті під час слухання ідеального зансамблювання співу з грою на фортепіяні приходило на думку: так мусіли співати колись, у часах, коли зароджувалася новітня пісня на Шубертівських вечорах у затишшях віденських домів.

Численно зібрані слухачі приймали виступ Євгенії Зарицької з небувалим ентузіязмом, який виявлявся і голосними оплесками, і рясними квітами і врешті — після концерту на окремій зустрічі гостей - мистців з членами місцевої громади — словами щирого подиву і подяки.

Василь Витвицький

В Оттаві закінчилися канадійсько-американські економічні переговори

Оттава. — 6-го січня закінчилися економічні переговори між членами кабінету з Вашинґтону і Оттави, які не вирішили спірних проблем між Канадою і ЗДА, і тому треба буде продовжувати їх. Американську делеґацію очолював секретар скарбу Роберт Андерсон, який заступав хворого державного секретаря Джана Фостера Доллеса. На чолі канадійської делеґації був міністер фінансів Доналд Флеммінґ, який сказав по закінченні конференції, що головними пунктами нарад були американське обмеження на привіз нафти і канадійський закон, який обороняє Канаду проти так званого американського „демпінґу". Канадійські представники нарікали на те, що ЗДА ведуть вимінну торгівлю з деякими країнами, а також дарують харчі, головним чином пшеницю, европейським країнам, і тим способом „нечесно" конкурують з Канадою, яка вивозить найбільше пшениці закордон. Конференцію закінчили рішенням, щоб відбувати дальші конференції для вирішування окремих спірних проблем, а покищо обов'язують дотеперішні постанови в цих справах.

З ЖИТТЯ УВАН У ЗДА

20-грудня 1958 р. в будинку Українського Інституту Америки відбулося засідання Історичної Секції ВУАН у ЗДА, на якому вислухали доповідь о. д-ра Ізидора Нагаєвського на тему „Історія і леґенди про минуле Стародавньої України".

В цей же день відбулося засідання Денверської групи УВАН у ЗДА, присвячене пам'яті проф. І. М. Шульги. З доповіддями виступили дружина покійного Лідія Вікторовна Шульга і донька Галина, які прочитали „Життєпис І. М. Шульги" та інж. Ю. Сластіон — „І. М. Шульга як мистець". Доповідь була ілюстрована.

26-го грудня до Академії завітав проф. д-р Я. А. Рудницький, голова УВАН у Канаді, який приїхав до Н. Йорку, щоб взяти участь в Річній Конференції Американського Назвознавчого Т-ва. Він взяв участь у засіданні Президії УВАН у ЗДА, на якому обговорили ряд справ, що стосуються діяльности УВАН у ЗДА і Канаді.

Вечером 26-го грудня в будинку УІА відбулася Пленарна Конференція УВАН у ЗДА, на якій виступив з доповіддю проф. Я. А. Рудницький на тему: „Проблеми сучасної української бібліографії у вільному світі".

28-го грудня відбулася екскурсія в Метрополітен Музей в Ню Йорку, організована Мистецькою Кураторією УВАН у ЗДА під керівництвом голови Кураторії проф. Д. А. Горняткевича. Екскурсія викликала зацікавлення чималої групи науковців — понад 30 осіб.

Зміст згаданих доповідей буде поданий в матеріялах про Конференції УВАН у ЗДА.

І. З.

ЇЛИ, ПИЛИ, ВЕСЕЛИЛИСЬ

(Закінчення зі стор. 2)

мають ніяких можливостей щобудь виспекулювати.

Це ген. де Ґоль назвав — „реалізмом, поважним підходом до справи". Це правда. Якщо Франція хоче піднестись, то мусить сама собі давати раду. А дійти до зміцнення, щоб могти витримувати конкуренцію із своїми сусідами ,можна тільки шляхом жертви. Питання тільки, — чи при нормальному розвитку країни можливо витримати подвійний тягар — війни в Альжирі й інвестицій у метрополії та колоніях?

Щодо цього засадничого питання думки поділені. Одні кажуть ,що абсолютно можливо при природних багатствах Франції, зокрема при новововідкритих багатствах у Сагарі. Інші кажуть, що Сагара дасть свої багатства ще за багато років, а видатки треба робити таки тепер. Спекулянти девізами вже платять вищу ціну, як банки, і кажуть, що змінять своє займяття щойно тоді, коли Франція закінчить війну в Альжирі.

Треба припускати, що покищо спекулянти мають рацію, бо дійсно виявляється, що вже існує чорний ринок для девіз, на якому девальвація фактична вища від офіційної, а це не свідчить про те, що рівновага осягнена. Якщо про це виносити осуд ще зовсім передвчасно, то вже можна сказати, що ця перша операція не є останньою. Франція входить у період рецесії ,яка позначається банкрутством тисяч малих і нежиттєздатних підприємств.

Може це в остаточному рахунку буде добре, бо постануть новіші, модерніше устатковані, здібні на конкуренцію з сусідами й Америкою. Але яке потрясення принесуть ці банкрутства? Де подінуться робітники з тисяч збанкрутованих підприємств? Адже вони обтяжать державний бюджет як безробітні.

Але цей крок Франція мусіла зробити. Де Ґоль пішов на цю операцію з вірою в життьову силу французької нації. За десять років будуть знесені митні кордони в Европі й прийде нове покоління на фабрики. До того часу Франція мусить продукувати не гірше за Німеччину й Америку, мусить побудувати нові варстати праці для понад мільйона робітників нового покоління. Краще ризикувати тепер у шуканні виходу, як безвладно чекати на неминучу катастрофу.

Ще одне: де Ґоль далі тримається небувалого ще у повоєнній Франції нового стилю. Він узяв на себе відповідальність за непопулярну девальвацію, хоч міг це залишити своєму наступникові на пості прем'єра, адже вже 21 грудня вибрано Генерала Президентом Республіки. Крім того всі ці заходи були проголошені 27-28 грудня, в періоді свят. Попередніми роками між 24 грудня і 2 січня взагалі нічого не діялося. Франція святкувала. Тепер уряд працює і має намір змусити працювати всіх.

О. Т-вич

НЮ ЙОРК МАЄ 8,010,000 НАСЕЛЕННЯ

Ню Йорк. — Департмент здоров'я великого Ню Йорку повідомляє, що те місто має 8.010.000 населення (статистика при кінці 1958 року). Найбільше населення має Бруклин — 2,665,000, пізніше йде Квінс — 1,891,000, а на третьому місці стоїть Мангеттан — 1,830,000.

Зміна адреси

До Адміністрації „СВОБОДИ".
81-83 Grand Street
(P. O. Box 346)
JERSEY CITY, N. J.

Долучаю 10 центів — прошу змінити мою адресу.

Моя СТАРА адреса була:

ЧИСЛО ВІДДІЛУ (якщо член УНС) ____________

Ім'я і прізвище ____________

Адреса ____________

____

Моя НОВА адреса така:

Ім'я і прізвище ____________

Адреса ____________

Адреса ____________

____

В Ню Йорку відбулася доповідь ред. І. Кошелівця про завдання літературної газети

Ню Йорк. — Заходом редакції „Української Літературної Газети", що виходить кожного місяця при часописі „Сучасна Україна" у Мюнхені, відбувся в п'ятницю дня 9 січня ц. р. в залі УНДому в Ню Йорку літературний вечір із доповіддю редактора цієї ж газети Івана Кошевільця про дотеперішню чотирирічну працю і завдання „Української Літературної Газети". Після відкриття вечора д-ром Ортинським, ред. І. Кошелівець висвітлив у своїй доповіді редаґування такого часопису в сучасних еміґраційних умовинах, вказуючи при тому на досягнення і недоліки УЛҐазети. В дискусії, що відбулася після доповіді, забирали слово пп. Лоґуш, ред. Б. Кравців, д-р Маркусь, проф. Міяковський, д-р Яр. З. Пеленський і Ст. Мостовий. Дискутанти підкреслювали конечність більш систематичного інформування про сучасну українську літературу і на еміґрації і під совєтським режимом, як теж вміщування в УЛҐазеті інформативних статтей і оглядів про американську і південно-американські (латинські) літератури. Після зустрічі відбулася спільна вечеря.

Молотов ніби має стати амбасадором в Голляндії

Ґааґа. — Сенсацією для голляндського громадянства була вістка, що Мікоян під час перебування в Шикаґо натягнув на можливість повороту колишнього прем'єра СССР В'ячеслава Молотова до ласк теперішнього режиму Хрущова та що американська преса добачила в цій заяві Мікояна потвердження поголоски про призначення Молотова амбасадором в Голляндії. Вашинґтонський представник „НИТаймс-у" Джеймс Рестон звернувся за авторитетною інформацією в цій справі до голляндського амбасадора у Вашинґтоні Й. Г. ван Ройїна, але дістав дві — одна одній суперечні — відповіді. За одною з них Молотов дійсно призначений амбасадором у Ґаазі, за другою — Совєти запитали голляндський уряд, чи він погоджується на Молотова, як амбасадора, але голляндський уряд ніби ще не дав на це відповіді. В'ячеслав Молотов, один із керівників „антипартійної групи" в ССCP, прогнаний за це з становища прем'єра і міністра закордонних справ та засланий на підрядне становище амбасадора СССР в сателітній Зовнішній Монголії, має ніби вернутись до керівної верхівки СССР і видимим знаком цього має бути його призначення до одної з столиць західньої Европи.

Німці передбачають нову конференцію „на вершинах"

Бонн. — В західньо-німецьких політичних колах зростає переконання, що внаслідку теперішньої подорожі Анастаса Мікояна та обміну новами між Совєтами і Заходом у справі Берліну прийде нова конференція „на вершинах", або щонайменше конференція міністрів закордонних справ з участю Совєтів. Водночас німецькі політичні кола знову лякаються, щоб за ціну відкликання Совєтами їхньої шантажевої погрози щодо передачі всіх функцій німецьким комуністам із маривом нової бльокади Берліну, не прийшлося заплатити большевикам концесіями із шкодою для Західньої Німеччини. Наче для противаги Мікоянові у Вашинґтоні, виїхав туди міністер преси Фелікс фон Еккард, який має опінію людини, що стоїть найближче до старого канцлера Аденауера. Західньо-німецька преса висловлює знову стурбування, щоб між ЗДА і Совєтами не прийшло до замирення „понад головами" німців та на німецький кошт. Проте офіційні чинники підкреслюють, що до цього часу не було найменшої причини нарікати на брак зрозуміння Америки для політичних цілей і престижу Західньої Німеччини і що й тепер німецька амбасада у Вашинґтоні знає докладно про хід розмов, що їх веде Мікоян.

Американці інвестують закордоном по $ 4.5 більйона річно

Ню Йорк. — Економісти Норман С. Букенен і Говард С. Елліс обрахували, що в останніх роках американці щораз то більше своїх капіталів інвестують закордоном. І так від 1956 року ЗДА „експортують" приватні капітали майже по 4.5 більйона долярів річно. Для порівняння треба згадати, що два найбільші конкуренти ЗДА Західня Німеччина і Велика Британія інвестують закордоном по 880 мільйонів долярів зглядно по 780 мільйонів річно. Не так воно було в перших роках по другій світовій війні, коли в роках від 1946 до 1952 приватні інвестиції американців виносили по 730 мільйонів долярів річно. Але треба додати ,що в тих роках уряд ЗДА видав був для закордону 41 більйон долярів, що разом із приватними капіталами становило по 6.2 більйона долярів річно.

СУД НЕ МОЖЕ ЗНАЙТИ ПРИЧИНИ ПОЖЕЖІ ШКОЛИ В ШИКАГО

Шикаґо. — Окреме судове жюрі, яке складалося з 16-ох осіб, не могло знайти докладної причини жахливої пожежі школи в Шикаґо, під час якої згинуло 90 учнів і 3 вчительки сестри. Жюрі ствердило, що не можна нікого карати за цю пожежу. Але це жюрі рекомендувало, щоб у всіх школах були заінстальовані автоматичні вогнегасники. В цьому жюрі були пожежники, фахівці архітекти і представники забезпечених компаній.

КУБИНСЬКИЙ ЛІТАК ПРИБУВ ДО ЗДА НІКИМ НЕЗАВВАЖЕНИЙ

Дейтона Біч, Флорида. — Озброєний кубинський бомбовик Б-26 в дні 1-го січня втікав із Куби і перелетів попри летунську базу Кейп Канаверал нікимн незавважений. Пентаґон у Вашинґтоні досліджує звіт летунів, які втікали з Куби до ЗДА і ніхто їх не затримав, хоч постійно діє Летунська Оборона. Летуни не мали з ніким радіового контакту, аж поки самі не просили летунську базу в Дейтона Біч про інструкції, де і як мають приземлюватися.

ХРУЩОВ ПОДАРУВАВ ІТОНОВІ МОСКОВСЬКУ „ТРОЙКУ"

Ню Йорк. — Хрущов подарував своєму приятелеві американському промисловцеві з Клівленду, Оґайо, московську „тройку", — віз і троє коней, які саме на час прибули на місце. Ітон і його дружина могли возити тією тройкою Мікояна, який відвідав американського багатія недавно в Клівленді, говорячи про „миролюбність Москви" та про те, щоб ЗДА торгували з СССР. Але американці знають, що СССР немає що продавати, а говорення про торгівлю, — це тільки знана вже всім московська пропаґанда.

Короткі Вістки

● 3-го грудня Вері Вилсон, „малій, старій жінці", вдалося пограбувати в Н. Йорку банк на 3,420 долярів. Через місяць після того, коли вона спробувала зробити те саме в іншому нюйорському банку, її зловили. Тепер ця бандитка відповідатиме за свої обидва злочини.

● З Гонг Конґу американський консулят відіслав до Сан Франсіско Ричарда Гордона, колишнього американського серджанта, який п'ять років перебув у комуністичному Китаї, відмовившись після Корейської війни вертатися до Америки. Гордон заявив, що решта перевертнів, які ще перебувають у червоному Китаї, незабаром також вернуться додому. Гордон все ще перейнятий комуністичною пропаґандою, але американські власті не потягатимуть його до відповідальности, переконані, що він скоро сам вилікується.

● Совєтський уряд — формально редакція московського журналу „Іскуство" — відкрив у Лондонії першу виставку образів, яка охоплює 122 експонати московського малярства від 13-го сторіччя (деякі ікони) по наші дні. Англійська критика зупиняється переважно на образах з 19-го сторіччя, замовчуючи сучасних совєтських малярів, що служать офіційній пропаґанді, представляючи здебільша промислові гіганти й колгоспи, все в тоні „радісного життя".

● Єлисавета II відзначила 2.000 англійських чоловіків і жінок різними нагородами й титулами. Між особами, що дістали шляхетський титул, є актор Алек Ґіннес, що дістав у ЗДА нагороду „Оскара" за відтворення у фільмі „Міст на ріці Квай" постаті героїчного, але дуже тупого англійського полковника.

● Директор Федерального Бюра Інвестиґацій, Дж. Едґар Гувер вимагає гостріше карати тих осіб, які нарушують приписи автомобільного руху. „В боротьбі за життя, заявляє Гувер — треба карати впертих порушників приписів їзди не тільки відбиранням дозволу на їзду і грошовими карами, але також в'язницею.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Річні Загальні Збори, Відд. 117 „Запорозької Січі", відбудуться в суботу, 17-го січня 1959 р., в 7-ій год. веч., в приміщенні при 33 Іст 7-ма вул./II. Приявність всіх членів обов'язкова. — С. Кучма, предс.; В. Калина, секр.

МІЛВІЛ, Н. Дж. — Річні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 347, відбудуться в неділю, 18-го січня 1959 р., в год. 1-ій по пол., в залі де звичайно. Просимо усіх членів прибути, хоч раз на рік, та вислухати звіту Контр. Комісії і вибрати нову Управу на 1959 рік. — С. Патен, предс.; С. Чопек, кас.; Г. Тимчій, секр.

ПАЛМЕРТОН, Па. — Б-во св. о. Миколая, Від. 369, повідомляє, що Річні Збори відбудуться в суботу, 17-го січня 1959 р., в год. 5-ій по пол., у церковній залі. Просимо членів прибути. В програмі зборів буде: звіт Контр. Комісії та вибір нового уряду на 1959 р. — Управа.

ГУДСОН, Н. Й. — Б-во св. Арх. Михаїла, Відд. 476, повідомляє своїх членів і членкинь, що Річні Збори відбудуться в неділю, 18-го січня 1959 р., зараз по Службі Божій, в парафіяльній залі — Савт Секін Партісьон вул., ч. 59-69. На порядку: звіт Управи за минулий рік та вибір нової Управи на 1959 рік. Присутність кожного члена обов'язкова. — І. Юськів, предсідник; М. Маряк, кас.; П. Маряк, секр.

МЕНВІЛ, Н. Дж. — Т-во ім. Т. Шевченка, Відд. 349, повідомляє, що Річні Збори відбудуться в неділю, 18-го січня 1959 р., від год. 2-ої по пол., в домі Ветеранів при Вашинґтон вул. Крім звичайного денного порядку, буде предложений статут до ухвалення, про допомогу хворим. Проситься всіх членів, обов'язково, взяти участь. — І. Мідь, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — С-во Преч. Діви Марії, Відд. 112, повідомляє, що Місячні збори відбудуться в неділю, 18-го січня 1959 р., по 3-ій і 4-ій Службі Божій. Всі вкладки мусять бути вплачені. — А. Купер, секр.

АКРОН, О. — Річні Збори Б-ва Сош. Св. Духа, Відд. 295 відбудуться в неділю, 18-го січня 1959 р., в год. 1:30 по пол., в церковній залі. Пожаданим є, щоб всі члени явилися і вислухали цілорічного звіту і взяли активну участь при виборі нових урядників на 1959 рік. Проситься також привести нових кандидатів на членів УНСоюзу. Крім місячних вкладок, радо приймемо датки на „Веселку" та „Свободу" та за Календар. — Н. Іваницук, предс.; С. Мотрович, кас.; В. Пулк, секр.

ШИКАГО, Ілл. — Управа Б-ва св. о. Миколая, Відд. 106, повідомляє своїх членів, що Річні Збори відбудуться в неділю, 18-го січня 1959 р., в год. 12:30 по пол., в домі Відділів УНС — при 843 N. Western Ave. Управа не буде висилати спеціяльних „запрошень" (повідомлень) до членів, а тільки цією дорогою просить про численну участь. Річні звіти, вибір нової Управи та ряд важливих справ повинні заохотити всіх до участи в зборах. Пригадується довгуючим членам, вирівняти свої вкладки. — В. Івасютин.

ПАССЕЙК, Н. Дж. — Управа Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 12, повідомляє своїх членів, що Річні Загальні Збори відбудуться в неділю, 18-го січня 1959 р. в год. 2-ій по пол., в УНДомі — при 237 Говп Еве. Тому, що на Заг. Зборах буде багато різних справ до полагодження і затвердження нових ухвал, які будуть зобов'язувати і неприсутніх членів, просимо всіх членів взяти участь у зборах. Збори пічнуться точно, тому просимо не спізнюватися. — В. Новацький, предс.; П. Головачук фін. секр.; Н. Михайлишин, кас.; В. Марущак, рек. секр.

ЕЛМАЙРА, Н. Й. — Т-во ім. І. Франка, Відд. 271, повідомляє усіх своїх членів, що Річні Збори відбудуться в неділю, 18-го січня 1959 р., в год. 2-ій по пол., в залі на Лакаванна Евеню. На порядку: звіт з діяльности урядників та вибір нової Управи на 1959 р. Проситься усіх членів прибути на Річні Збори. — А. Теплюк, предс.; І. Гуцул, кас.; І. Чопко, секр.

АСТОРІЯ, Л. Ай. — Місячні збори Б-ва св. о. Миколая, Від. 5, відбудуться в неділю, 18-го січня 1959 р., в год. 4-ій по пол., в залі укр. кат. церкви Чесного Хреста — 37-09 31st Ave. Просимо всіх прибути, бо є важливі справи до вирішення. Буде звіт уряду та Котр. Комісії за минулий 1958 рік. На 1959 рік перевибрано ту саму Управу, що була минулого року. Управа апелює до всіх Українців й Українок Асторії, щоб вписувались в члени 5-го Відділу УНСоюзу. — І. Сидор, предс.; А. Климишин, кас.; П. Варшич, секр.

Посмертні Згадки

ВОЛОДИМИР ОГОНОВСЬКИЙ (192 Клерк Стріт, Джерзі Сити, Н. Дж.), довголітній член Тов. Укр. Січ, Відді 170, УНСоюзу, помер в неділю, 11-го січня 1959. Походив із села Корчин, повіт Стрий, Західна Україна. Полишив у смутку жінку Розалію і шість дочок, одного сина Мирона і п'ятнадцять внуків. Похорон відбудеться дня 14 січня з погребового заведення Віллям Шемм, Берґен і Гаррісон Евню, до костела Секрет Герт, Джексон Евню, на цвинтар Голі Крос Семетари. В. Н. П.

Управа Відд. 170.

Управа 131-го Відділу УНСоюзу ім. А. Шептицького при Організації Оборони Чотирьох Свобід України в Шикаґо, Ілл., ділиться сумною вісткою, що її член МИХАЙЛО ТРУШ загинув трагічно в дні 21 листопада 1958 в Шикаґо. Покійний походив із села Домбровиця, повіт Ярослав, Західна Україна.

Залишив в смутку дружину Марію, дітей Анну, Стефу і Михайла, а в Україні родичів сестру і брата.

Покійний був взірцевим членом ООЧСУ, СУМА та прикладним членом нашої громади в Шикаґо.

Похоронено покійного на цвинтарі св. Миколая в дні 24 листопада. Нехай земля новоприбраної Батьківщини буде йому легкою, а вітри співають про Рідний Край, за яким так дуже тужив.

Управа

АННА САВКОВИЧ, членкиня 367 Відд. УНСоюзу в Рачестері, померла 8-го грудня 1958 р., на 67-му році життя. Покійна народилася 1891 р. в селі Перволока, пов. Бучач, Зах. Україна. До ЗДА прибула 1950 р. і зараз вступила в члени Т-ва „Запорозька Січ" і УНСоюзу. Покійна полишила в смутку доньки Ірину Лучишин, Марію та Анну в Краю, сина Івана і 3 внуків. Похорон відбувся 11-го грудня 1958 р., з пох. заведення до церкви св. Богоявлення, а опісля на цвинтар Голі Сепульхре, при участи Родини, Членів Т-ва і Знайомих. — В. Й П!

В. Попович, секр.

• РОЗШУКИ •

Пошукую свого двоюрідного брата ПЕТРА ЛИТВИН, зі села Обидів, пов. Кам'янка Струмілова, Зах. Україна. Хто знає щонебудь про нього, або він сам, нехай зголоситься на адресу:
Mr. Stefan SEMKIW
1109 N. Bodine Street
Philadelphia 23, Pa.
Европейські часописи прошу передрукувати цей розшук.

Катерина Мулик пошукує рідних ІВАНА та ОЛЕКСУ БЕГЕДЗИ, зі села Завізя, пов. Сянок. Тепер живуть у ЗДА. Хто знав би про їхню долю, прошу писати на адресу:
Kateryna MULYK
2143 W. Walton Street
Chicago 22, Ill.

ТАРЗАН, ч. 4188. Масове вбивство.

В напрямі до просмику мотлошилися товстошкірі, трублячи... гнані відділом божевільних і верескливих тубільних загоничів!

Тим часом Тарзан поспішив до зловісної постаті Джека Веста... маніяка, який багатства ради може висадити в повітря стадо слонів, щоб дістати їхні слонової кости ікли!